

neste Maade vedkomme Statskassen. Jeg tillader mig at henvise til, hvad det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (Casse) desangaaende ifjor udviklede, hvortil jeg blot skal føie nogle enkelte Bemærkninger med Hensyn til, hvad vi idag have hørt af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther). Det ærede Medlem argumenterede fra Kongelovens §§ 19 og 20 for derigjennem at søge bevist, at Enevoldskongerne ikke kunde have enhver privat Eiendom, men at enhver Eiendom, som de erhvervede paa en eller anden Maade, med det Samme blev Statsieendom. Det turde være overordentlig svært for det ærede Medlem at bevise denne høist mærkelige Sætning. Det kan være tilstrækkeligt for at modbevise den — forekommer det mig — at henvise til den ene af disse Stiftelsers, nemlig Bømmetoftes, historiske Oprindelse. Bømmetofte blev af Kong Christian V, da han havde kjøbt den, foræret til hans Dronning Charlotte Amalie, og ved hendes Død gif den ikke tilbage til Staten, den blev ikke Krøngods, men den faldt i Arv — ligesom enhver anden Eiendom vilde falde i Arv efter en privat Mand i Landet — til hendes Børn, nemlig til Kong Frederik IV og hans Søffende. Foraaaviddt det ærede Medlem formener, at dette Arvesald var retslig ugyldigt, og det maa han mene efter den Udvikling, han gav af Kongelovens §§ 19—20, blev der dog ialfald ikke af rette Vedkommende gjort nogen Indsigelse mod dette Arvesald, og i hvert Fald turde vel nu snart tohundredaarig Hævd være tilstrækkelig til at begrunde disse Stiftelsers private Natur. — Dernæst kommer jeg til et andet Punkt, som det ærede Medlem omtalte, nemlig, at den lovgivende Magt ikke skulde have erkendt, at der var Forskjel mellem disse Stiftelser og andre offentlige Stiftelser; men den Argumentation, som er brugt af det ærede Medlem, kan ikke have nogensomhelst Gyldighed; thi hvad der kan have været Motiv for ham eller Andre her i Salen til at stille sig saaledes, som de have stillet sig, er dette Spørgsmaal i og for sig uvedkommende. Spørgsmaalet er: hvad gjorde

den lovgivende Magt, Regjeringen og begge Thing i Forening. Man enedes om en Lov, ifølge hvilken alle de offentlige Stiftelsers Fæstegods blev afløst, som man dengang anerkendte for at være Statsieendom, men derimod bleve de Stiftelser undtagne, om hvilke denne Antagelse ikke kunde siges at være gjældende. Naar tilsidst det ærede Medlem lovede os bestandig i Fremtiden, hvis det ikke skulde lykkes ham denne Gang, at føie sin Mening igjennem, at ville søge at tilveiebringe en mere grundlovmæssig Tilstand, idet han formeente, at det skulde stride mod Grundloven, at disse Stiftelser bestode til Fordeel for en særegen indskrænket Klasse her i Landet, saa lagde det ærede Medlem jo ikke Mærke til, eller ialfald vilde han ikke i dette Dieblit tage Hensyn dertil, at der i Grundloven ikke staaer, at al til Adel, Titel og Rang knyttet Forret er affkaffet, men at der staaer, at al til Adel, Titel og Rang knyttet Forret, som er grundet i Lovgivningen, er affkaffet. (Winther: Det har jeg sagt). Ganske vist, det sagde det ærede Medlem, men han vilde ikke drage Conseqventjerne ud deraf; thi det er dog aldeles afgjort, at de Forrettigheder, der ved Ballo og Bømmetofte ere indrømmede Adelen, ere ikke begrundede i Lovgivningen og man kan derfor ikke paa nogen Maade sige, at der vil blive krænklet nogen Grundlovsparagraph ved at lade disse Stiftelser staae saaledes, som de hidtil have staaet.

H. C. D. Müller: Jeg troer, at det høie Things Stilling til disse Vædringsforslag er saa temmelig eens for de Fleste, og jeg skal derfor ikke, naattet der kunde være stærkt Dpfordring dertil, videre gaae ind derpaa. Jeg troer, at det meget ærede graduerede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) selv har en Følelse af den Skæbne, disse Forslag ville lide. Men da det meget ærede graduerede Medlem rettede ligeoverfor mig som talende Medlem igaar nogle Bemærkninger imod mig, saa maatte jeg maastee ogsaa rette nogle Bemærkninger til ham i Anledning af et Par af de Hovedpunkter, som jeg igaar henstillede til Overveielse. Jeg beflager, at han ikke har underkastet det Punkt,